

महाराष्ट्र शासन,

वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : अंदाज/१००२/प.क्र.७८ /अर्थसंकल्प-१८.

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : ९ जुलै, २००२

प्रस्तावना :

"महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका खंड-१", परिच्छेद क्र.१६२ अनुसार, परिच्छेद १६३ व १६४ च्या अधीन राहून विनियोजन अधिनियमातील एकाच अनुदानाखालील एका प्रधान, गौण किंवा दुष्यम शिर्षातून अशाच शिर्षाकडे पुनर्विनियोजन करता येते. तरसेच देळोदेळी निर्गमित केलेल्या इतर आदेशानुसार कोणत्या प्रकरणी पुनर्विनियोजन करणे शक्य नसते, हे देखील स्पष्ट करण्यात आलेले आहे.

ज्या योजनेवरील वार्षिक आदर्ती खर्च रु.०२ लाख व अनादर्ती खर्च रु.२० लाख व त्यापेक्षाही जास्त आहे, अशा बाबीवरील पुनर्विनियोजनाद्वारे केलेल्या खर्चास प्रशासकीय विभागांकडून विधानमंडळाची भान्यता घेतली जात नाही, ही बाब लोकलेखा समितीच्या अहवालात नमूद केली आहे. तसेच डॉ. माधव गोडावाले समितीने सुचिप्रिलेल्या नवीन पद्धतीनुसार, अंदाज समितीने २००१-२००२ मधील अकाराव्या अहवालानुसार २००२-२००३ या वर्षासाठी अनुदानासाठी मागण्याची संख्या १५६ एवढी करण्यास सहमती दिली आहे. एकाच मागणीखाली अनेक प्रधान लेखाशीर्ष एकत्र करण्याच्या प्रस्तावामुळे (Composite Demand) "भांडवली व ऋण" ही लेखाशीर्ष काही विभागांखाली "एकाच मागणीखाली" एकत्रित करण्यात आलेली आहत. "ऋण" शिर्षाखालील तरतुदीमधून देण्यात आलेल्या कर्जाऊ रकमेवर व्याज अनुज्ञेय आहे, तर "भांडवली शिर्षाखालील" तरतुदीमधून देण्यात आलेल्या रकमेवर "व्याज" आकारणी करण्यात येत नाही. तर "भांडवली शिर्षाखालील" तरतुदीमधून देण्यात आलेल्या रकमेवर "व्याज" आकारणी करण्यात येत नाही. त्यामुळे एकाच मागणीखालील "ऋण" शिर्षाखालील तरतुद पुनर्विनियोजनाने "भांडवली" शिर्षाखालील योजनासाठी दलदिण्यास मंजुरी दिल्यास, "ऋण" शिर्षाखालील अनुदानांअंतर्गत प्राप्त होणारे "व्याज" न विळाल्याने शासनाच्या महसुलाची हानी होइल. यास्तव ऋण शिर्षाखालील तरतुद पुनर्विनियोजनाने भांडवली शिर्षाकडे दलदिण्यास प्रतिबंध करावा ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

त्याचप्रमाणे "महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिकेत" पुनर्विनियोजने संबंधातील अंतर्भूत असलेल्या तरतुदीव्यतिरिक्त, काही विभागांनी सदतंत्रपणे आदेश निर्गमित करून पुनर्विनियोजनेसंबंधात सूचना दिलेल्या आहेत. वरील परिच्छेदात नमूद केल्यानुसार, पुनर्विनियोजनेसंबंधी एकत्रित स्वरूपात नवीन आदेश निर्गमित करावेत ही बाबही राज्य शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

अर्थसंकल्पीय अनुदानाच्या पुनर्विनियोजनाबाबतची केंद्र शासनाकडील प्रचलित कार्यपद्धती विचारात घेऊन, "अर्थसंकल्प नियमपुस्तिकेत" अंतर्भूत असलेल्या याबाबतच्या तरतुदी व्यतिरिक्त, प्रस्तावनेत स्पष्ट केल्यानुसार पुनर्विनियोजने संबंधात शासन पुढीलप्रमाणे एकत्रित आदेश देत आहे.

(१) एकाच अनुदानाखालील दोन किंवा अधिक भांडपती शीर्षामध्ये आणि दोन किंवा अधिक ऋण शीर्षामध्ये पुनर्विनियोजन करण्यास हरकत नसादी. तथापि "ऋण" शिर्षाखालील तरतुद पुनर्विनियोजनाने भांडवली शिर्षाकडे वळविता येणार नाही.

(२) लोकलेखा समितीने त्याच्या अहवालात उपस्थित कलेल्या मुद्यांच्या अनुषंगाने, "अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका" परिच्छेद ९६६ व ९६२ अन्याये प्रशासकीय विभागांना पुनर्विनियोजनाच्या असलेल्या अधिकाराचा "नदीन बाब" प्रस्तावाच्या दाबातीत दापर करता येणार नाही.

(३) आदेशासी उपयोजनेअंतर्गत करण्यात आलेल्या तरतुदी आदियासी उपयोजनेबाबेहील प्रयोजनासाठी दलदून दापरता येणार नाहीत.

(४) एका वैधानिक विकास मंडळाला दिलेला निधी दुसर्या वैधानिक विकास मंडळाकरीता यापरता येणार नाही.

(५) जो नियतव्यय विशेष घटक योजनेसाठी राखून ठेवण्यात येतो तो दुसरीकडे उपयिता येणार नाही.

(६) "७६९० शासकीय कर्मचारी इनां कर्जे" या शिरोखाली "घरबांधणी अग्रिम", "दाहन खरेदी अग्रिम" व "सगणक खरेदीसाठी अग्रिम" यासाठी तरतूद केली जाते. सगणकासाठी दिलेल्या अग्रिम रकमेवर व्याज आकारणी करण्यात येत नाही. त्यामुळे या शिरोतर्गत अन्य उद्दिष्टाखालील तरतूद सगणकखरेदीसाठी अग्रिम यासाठी यापरता येणार नाही.

(७) "देतने" या उद्दिष्टाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या अर्थसंकल्पीय व वर्षाखेरीस मंजूर करण्यात आलेल्या अतिभ्युत सुधारित अनुदानाचे पुनर्विनियोजन इतर कोणत्याही उद्दिष्टाकडे करता येणार नाही.

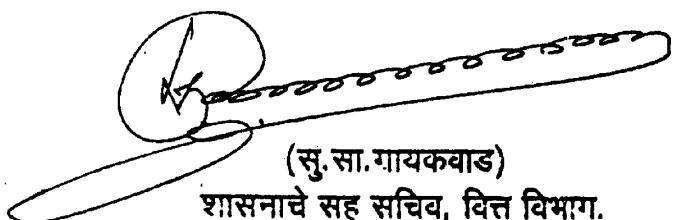
२. हे आदेश राज्य शासन पुरस्कृत अनुदानित योजनांना तसेच स्थानिक क्षेत्र योजनांनाही लागू करण्यात येत आहेत.

३. सदर आदेश २००२-२००३ या आर्थिक वर्षापासून लागू करण्यात येत आहेत.

४. या आदेशानुसार संबंधित नियमपुस्तिका मधील नियमांत सुधारणा करण्याची कार्यवाही स्वतंत्रपणे करण्यात येत आहे.

५. हे आदेश महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई यांच्यासी विचारविनिमय करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नायाने,

(सु.सा.गायकवाड)
शासनाचे सह सचिव, वित्त विभाग.

प्रति,

महालेखापाल-१(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई,
महालेखापाल-२(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर,
महालेखापाल-४(लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई,
महालेखापाल-२(लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर,
अधिकारी न लेखा अधिकारी, मुंबई,
निवासी हांखा अधिकारी, मुंबई,
सर्व भ्रातृतीय प्रशासकीय विभाग,
सचिव, राज्यपालांचे कार्यालय, मुंबई,
भवित्व, महाराष्ट्र प्रधानमंडळ संविधानसभा, मुंबई,
वित्त विमाणातील सर्व अधिकारी / कार्यासंनेह
निवास नम्नी उर्ध्वसंकल्प-१८.